

Hazánkba érkezett a dán miniszterelnök

(Folytatás az 1. oldalról)

himnusz elhangzása után kölcsönösen bemutatják a jelen lévő magyar, illetve dán személyiségeket.

Poul Schlüter fogadtatásán jelen volt Hans Kühne, Dánia budapesti, valamint Király Andrásné, hazánk koppenhágai nagykövete, s ott volt Lázár György is.

A dán miniszterelnök a délutáni órákban megkoszorúztatta a magyar hősek emlékművét a Hősök terén, majd Poul Schlüter és Lázár György vezetésével hivatalosan magyar—dán kormányfői tárgyalásokat tartottak az Országházban. A megbeszéléseken jelen volt Hans Kühne és Király Andrásné. Az MTI tudósítójának értesülése szerint a megbeszéléseken áttekintették a kétoldalú kapcsolatokat alakulását, majd véleményt cseréltek időszerű nemzetközi kérdésekről.

Mindkét részről megelégedéssel állapították meg, hogy a magyar—dán kapcsolatok az élet minden területén egyenletesen jól fejlődnek, s további bővítésükben nem jelent akadályt a két ország eltérő társadalmi rendszere sem. Az elmúlt csaknem egy évtized során most harmadikban tartanak találkozót a két ország kormányfői. Ezzel kapcsolatban a tárgyalópartnerek kölcsönösen hangsúlyozták a magas szintű látogatások jelentőségét. Ezek a kétoldalú kapcsolatok elmélyítése mellett — mutatnak rá — a nemzetközi légkör javításához is hozzájárulnak. A kapcsolatok fejlesztésének távlatait felvázolva különösen fontosnak tartották a gazdaságban rejlő lehetőségeket együttes kiaknázását. Elsősorban az együttműködés új formáinak elterjesztését szorgalmazták. Ide sorolták a többi között a termelési kooperációt, a vegyes vállalatok alapítását, a világbanki versenykiírásokban való közös fellépést és a harmadik piaci együttes fellépést. Ugyanakkor állást foglaltak a műszaki-tudományos, a kulturális és az emberi kapcsolatok — közöttük a mind élenekebbé váló turizmus — fejlesztése mellett.

A nemzetközi helyzetet áttekintve egyöntetűen reménykedtek neveztek az Európában elhelyezett közepes hatótávolságú rakéták leszereléséről folyó szovjet—amerikai tárgyalások; magyar és dán értekezésszerűen egyaránt jó lehetőség kínálkozik a megállapodás létrejöttére.

Az európai együttműködés továbbvitelét meg kívánja a különböző társadalmi rendszerű államok gazdasági kapcsolatainak fejlesztését. Ennek érdekében mind dán, mind magyar részről hangsúlyozták a két nagy európai gazdasági tömörülés, a KGST és az EGK közötti, illetve az EGK és az egyes KGST-tagországok közötti kapcsolatok rendezésének fontosságát.

A magyar—dán kormányfői tárgyalások után az esti órákban Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese szállításra kereste fel Poul Schlüter. A megbeszélésen jelen volt a két nagykövet is.

Lázár György és felesége este díszvacsorát adott Poul Schlüter és felesége tiszteletére a Parlamentben. (MTI)

Magyar—lengyel gazdasági tárgyalások

Hétfőn a Parlamentben megkezdte munkáját a magyar—lengyel gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság XXIII. ülészaka. A magyar tárgyaló küldöttséget Marjai József, a Minisztertanács elnökhelyettese, a lengyel József Koziol miniszterelnök-helyettes, a bizottság társelnökei vezetik. A tárgyalásokon áttekintik a két ország gazdasági együttműködésének időszerű kérdéseit, az előző ülészakon célul kitűzött feladatok megvalósításának helyzetét. (MTI)

Szakszervezeti küldöttség Prágába, KISZ-küldöttség Moszkvába, Szűrös Mátyás Bulgáriába utazott

Gáspár Sándornak, a Szovjetunió magyarországi SZOT elnökének vezetésével hétfőn szakszervezeti küldöttség utazott Prágába, a csehszlovák szakszervezetek XI. kongresszusára.

Hétfőn Moszkvába utazott a KISZ Központi Bizottságának delegációja, amely Hamori Csaba első titkár vezetésével részt vesz az összehívott Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetség április 15—18. közötti kongresszusán. Kísérőben van az Ősi István, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője és Szabó Sándor, a KB munkatársa.

Az elutazásnál a Ferihegyi repülőtérén jelen volt a Georgi Pangolov, Bulgária Ferihegyi repülőtérén megjelent Borisz Sztukalin, a Szűrös Mátyás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására hétfőn Szofia-ba utazott. Kísérőben van az Ősi István, a KB külügyi osztályának helyettes vezetője és Szabó Sándor, a KB munkatársa.

Az elutazásnál a Ferihegyi repülőtérén jelen volt a Georgi Pangolov, Bulgária Ferihegyi repülőtérén megjelent Borisz Sztukalin, a követ-tanácsosa. (MTI)

A Márciusi Front emlékezete

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa, a Hazafias Népfront Debrecen Városi Bizottsága, az MSZMP KB Parttörténeti Intézete, az MTA Történettudományi Intézete, a Kossuth Lajos Tudományegyetem történelmi és klasszika-filológiai intézete rendezésében tartanak országos tudományos vitautatást a Márciusi Front kibontakozásáról, szerepéről, megalkulásának 50. évfordulója tiszteletére április 15-én, szerdán és 16-án, csütörtökön a Hazafias Népfront Debrecen Városi Bizottságának tanácstermében (Péterfia utca 4.). Az ülés megnyitóbeszédét szerdán 11 órakor dr. Gyarmati Kálmán, a Hajdú-Bihar Megyei Tanács elnökhelyettese mondja. Ezt követően Juhász Gyula, Pintér István és Tóth Pál Péter, majd délután 14.30-tól Szöke Domonkos, Bernát István, Némethi Dénes, Salamon Konrád és Bakó Endre tartanak előadást.

Csütörtökön reggel 9 órától Bényei József, Czine Mihály, L. Nagy Zsuzsa és Bényei Miklós előadása hangzik el, majd hozzászólások és vita következnek. Zársót 13.30-kor Huszár István, az MSZMP KB Parttörténeti Intézetének igazgatója mond.

Bihari kereskedelmi hetek

Berettyóújfaluban április 13-án, hétfőn Gyöngyösi László, a Berettyóújfalusi Vidéke Körzeti AFÉSZ elnöke nyitotta meg a bihari kereskedelmi hetek rendezvénysorozatát.

Ennek keretében április 13. és 25. között a Berettyó Skála-Coop Aruházban mintegy ötmillió forint értékű árut értékesítenek kedvezményesen. Az olcsóbb cikkek között találhatóak egyes női, férfi- és fiúcipők, női és férfiruhák, de nem hiányoznak a választékból a paplanok, a szőnyegek sem. Az áruház ABC-osztályán konzerv- és vegyiárúvásárt tartanak 30—50 százalékos árengedménnyel, amíg a készlet tart.

A berettyóújfalusi vas- és szaki boltban mezőgazdasági szerűek bemutatója és vására lesz, a kulturális boltban pedig egyes tárgyak és kelyhek várják most 20 százalékkal olcsóbban a vásárlókat.

A felsoroltak mellett is számos érdekes program várja a bihari kereskedelmi hetek keretében a Berettyóújfaluba látogatókat.

Óvatos várakozás

Felelősségteljes, komoly tárgyalásokat várunk, és abban reménykedünk, hogy az amerikai vendéggel folytatandó megbeszélések középpontjába valóban a súlyponti, nemzetközi szempontból is lényeges problémák, és nem az utóbbi napokban Washingtonban előszeretettel felhozott „kem-hisztéria” vádjai kerülnek. Így foglalható össze az a várakozás, amely az amerikai külügyminiszter, George Shultz tegnap kezdődött moszkvai látogatását megelőzte.

Szó sincs tehát arról, hogy a szovjet fővárosban túlzott optimizmussal követnék a washingtoni diplomácia irányítóinak vizitjét. Ellenkezőleg, Moszkvában tisztán látják, hogy a két nagyhatalom közötti viszonyt jó néhány olyan ellentét, érdekütközés, melynek gyökere bizalmatlanság terheli, ami aligha ad lehetőséget a gyors előrelépésre. Mégis — amint azt a Gorbacsov főtákar múlt heti prágai útja során tett javaslatok is jelzik — maximális rugalmassággal és a beke védelme iránti elkötelezettséggel igyekeznek megtalálni azt a találkozási pontot, azt az áttörési lehetőséget, amely a kölcsönös kezdeményezések, vagyis a szavak után végre tettekhez, a tényleges fegyverzetkorlátozási megállapodások megkötéséig vezetne.

Moszkvában azt sem titkolják, hogy az elvileg az idei évre előirányzott újabb szovjet—amerikai csúcstalálkozó éppen ettől, egy legalább kezdeti lépést jelentő leszerelési egyezmény kidolgozásának sikerétől függ. Pillanatnyilag úgy tűnik, hogy az európai közep-hatótávolságú nukleáris eszközök témája lehetne az a terület, ahol a két fél véleményének közelítése a legnagyobbak az esélyek, ám (lásd például a washingtoni törvényhozásban folyó vitákat, vagy a Pentagon ellenvetéseit) még e kérdéskörben is számos buktatóra kell számítani.

Nem indokolatlan tehát a moszkvai várakozást jellemző óvatosság. Ez persze nem jelent elzárkózást az egyéb napirendi pontok megvitatásától, legyen szó akár az atomkísérletek ügyéről, az ürfegyverkezés problémáiról, a bécsi utótalálkozókról vagy különböző kétoldalú kérdésekről. A lengyel — emlékeztetnek diplomáciai és sajtókorokban egyaránt Moszkvában — hogy amerikai részről is megnyilvánuljon az a felelősségtudat és konstruktív, építő szándék, amely feltétele bármely jövőbeni megállapodásnak. A vádaskodások epp ezert nemigen tekintendők másként, mint tudatos próbálkozások arra, hogy a világpolitikai jelentőségű ügyeket mellékvágányra csúsztatva, a szembenállás és a terméketlen viták folytatásának veszélyét növeljék.

Szegő Gábor

ELHUNYT RÁCZ GYULA

Megrendüftlen tudatjuk, hogy április elsején 79 éves korában elhunyt Rác Gyula elvtárs, a Szocialista Hazaért Erdemrend tulajdonosa, Végso búcsúztatása 1987. április 16-án, csütörtökön 15 órakor lesz a debreceni Köztemető 2. sz. ravatalozójában.

MSZMP Debrecen Városi Bizottsága

Rác Gyula 1908-ban Püspökáldányban született tizenkét gyermekes szegényparaszti családban. Családi indíttatása a nincstelenség. Később meghatározta egész életének tevékenységét, életútját. Fiatalkorban, már 18 éves korában szervezett munkás, tagja lett a borsók szakszervezetének. 1927-ben a munkanélküliség és a rendkívül alacsony bérek további lezserítése ellen részt vett a sztrájkok szervezésében.

A felszabadulás után el-sők között jelentkezett a romeltakarításra, néhány hét múltán szervezője, alapítója és vezetőségi tagja lett a cipészszövetkezettnek. Gazdasági munkája mellett aktívan szervezte a fajúró csoportokat, segítette a vidéken a politikai és gazdasági munka beindulását, tevékenyen részt vett a térszek létrehozásában és fejlesztésében.

1948-tól 1952-ig Hajdúszoboszlón, Hajdúböszörményben párttitkari, a debreceni járási pártbizottságon szervező titkári funkciókat töltött be, miközben folyamatosan képezte magát. Az 1956-os ellenforradalom időszakában bátrán kiállt és fegyveresen harcolt a munkás-paraszt hatalomért, védelméért. 1958-tól a megyei, később a városi pártbizottság osztályvezetőjeként végzett fáradhatatlan politikai tevékenységet nyugdíjazásáig.

Asszad Moszkvába látogat

Moszkva, 1987. április 13. Ujjászületés Pártjának főtitkára, államfő az SZKP második felében hivatalos baráti látogatásra a Legtöbbi Tanács Elnöksége Szovjetunióba utazik. A Szíriai Arab Szocialista hivasának tesz eleget.

Megkezdődtek Sevardnadze és Shultz tárgyalásai

Munkalátogatásra Moszkvába érkezett hétfőn George Shultz amerikai külügyminiszter — jelentette a TASZSZ. Shultz a szovjet kormány meghívásának tesz eleget.

Az amerikai AP és a brit Reuter hírgyűnkönség szerint George Shultz Moszkvában elsősorban az atomfegyverek csökkentésének kérdéséről tárgyal a Szovjetunió vezetőivel.

George Shultz Moszkvába jövet megszakította útját Helsinkiben.

Moszkvában hétfőn délután megkezdődtek a szovjet—amerikai külügyminiszteri

tárgyalások. Az eszmecsere hómlokerében a leszerelés kérdése állnak.

Ezután Eduard Sevardnadze, az SZKP KB PB tagja, külügyminiszter és amerikai kollégája megkezdte tárgyalásait az atom- és ürfegyverekkel kapcsolatos kérdésekről. A két külügyminiszter megvizsgálja az európai közep-hatótávolságú atomrakéták felszámolását célzó szovjet—amerikai megállapodás kidolgozásának lehetőségét.

Eduard Sevardnadze a nap folyamán ebédet adott George Shultz és kísérete tiszteletére.

Ülést tartott a megyei szervezési bizottság

(Folytatás az 1. oldalról)

szükségük lesz az üzemeknek, hiszen már csak kevés idő áll majd rendelkezésükre a koraiak és a késő tavasziak elvetéséhez. Ez elsősorban a bihari gazdaságok vezetőit nyugtalanítja. Nagy Imre, a Csokmói Dózsa Tsz elnöke például úgy fogalmazott, hogy ők az idén ügyszólván még semmit sem tudtak csinálni, mert a 183 milliméter csapadék, ami a területükön hullott, nekik az egész tenyészidőre elég lenne. Sajnos elég rossz helyzetben vagyunk, ilyet még nem éltem meg — mondta az elnök. A csokmói helyzete Bihar jó részére ráillik, ezért is óvta a bizottságot az általánosítástól Szűcs József, a Komádi Bihar Népe Tsz elnöke, aki szerint türelmem van szükség, egyszermind annak belátására, hogy sokféle akkor sem lehet hét-nyolc napnál előbb vetni, ha nem lesz több eső, s hogy a vetéshez még utána is szükség lesz legkevesebb tizenöt-húsz napra.

Naponta elhangzik és ezúttal is elhangzott, hogy amilyen rosszkor jött a sok eső a tavaszi munkák szempontjából, olyan jót tett az őszieknek, amelyek, noha később vannak, most már erőre kapnak. Az üzemekben, különösen a jobb földeken egyre nagyobb számban minősül jónak az ősibúza-állomány.

A gép-, az alkatrész- és a növényvédőszer-kinálát néhány részletkérdéstől eltekintve jobb mint máskor, majdnem kielégítő. Lehet, hogy igaza van Kovács Sándornak, a KITE debreceni körzetvezetőjének, aki azt mondja, hogy ez a tavasz talán épp a növényvédőszer- és alkatrészforralgásoknak kedvezett, hiszen ők időt nyertek. Ugyanakkor aggodalomra ad okot a műtrágyahiány, amelyet Dendorffer Zoltán, a Debreceni Agrokör Vállalat igazgatóhelyettese az ellátás neuralgikus pontjaként említett. Mindenesetre ígéret van rá, hogy a szovjet partner áprilisban megkezdí a karbamid szállítást. A Tisza mentiek sajátos panaszát említette meg a bizottság ülésén File Ferenc, a Tiszaecsegi Béke Tsz elnöke. Mint mondta, a múlt hét elején a Tisza ki- lépett a medréből, s most, hogy több mint egy méter magasán mossa a gátak oldalát a víz, újra előjönnek a régi gondok. Miért? Mert hiába épült meg két esztendője az úgynevezett szivárgócsatorna, a szivattyúházban maig sincs szivattyú, így a mű nem funkcionált rendeltetése szerint. Egyike ez a kisköréi viztárolót körülvevő furcsaságoknak.

Visszatérve a napi feladatokra: a szervezési bizottság több fontos ajánlásban jutott egyetértésre. A legfontosabbak ezek közül dr. Juhász István, a bizottság elnöke úgy fogalmazta meg, hogy a legtöbb helyen most már elkerülhetetlennek tűnik a vetészerkezet kényeszerű módosítása. E módosítás során igazodni kell a piachoz és eleget kell tenni a nyereségtermelés követelményének is. Egyöntetű a vélemény, hogy például a napraforgó vetésterület-növelésében is vannak lehetőségek.

A Magyar Nemzeti Bank tájékoztatója

Hivatalos devizaárfolyamok

Érvényben: 1987. április 14-én

Devizanem	vételi árt. 100 egységre	közép árt. 100 egységre	eladási árt. 100 egységre Ft-ban
Angol font	7 702,97	7 710,68	7 718,39
Ausztrál dollár	3 414,23	3 417,65	3 421,07
Belga frank	126,64	126,77	126,90
Dán korona	695,48	696,18	696,88
Finn márká	1 073,57	1 074,64	1 075,71
Francia frank	787,72	788,51	789,30
Holland forint	2 323,89	2 326,22	2 328,55
Ir font	7 065,71	7 012,72	7 019,73
Japán yen (1000)	332,46	332,79	333,12
Kanadai dollár	3 636,51	3 640,15	3 643,79
Kuvaiti dinár	17 426,64	17 444,08	17 461,52
Norvég korona	698,14	698,84	699,54
NSZK márká	2 621,96	2 624,58	2 627,20
Olasz líra (1000)	36,77	36,81	36,85
Osztrák schilling	373,18	373,55	373,92
Portugál escudo	33,92	33,95	33,98
Spányol peseta	37,25	37,29	37,33
Svájci frank	3 166,15	3 169,32	3 172,49
Svéd korona	751,12	751,87	752,62
Tr. és cl. rubel	2 697,30	2 700,00	2 702,70
USA dollár	4 736,56	4 741,40	4 746,04
ECU (Közös Piac)	5 444,95	5 450,40	5 455,85

Az államközi megállapodásokon alapuló hivatalos árfolyamok változatlanul az 1986. november 25-i közlésnek megfelelően vannak érvényben.

Valuta- (bankjegy- és csek-) árfolyamok

Érvényben: 1987. április 14-től 21-ig

Devizanem	vételi árt. 100 egységre	eladási árt. 100 egységre Ft-ban
Angol font	7 479,36	7 942,00
Ausztrál dollár	3 313,12	3 520,18
Belga frank	122,97	130,57
Dán korona	675,29	717,07
Finn márká	1 042,40	1 106,88
Francia frank	764,85	812,17
Görög drachma a)	34,58	36,72
Holland forint	2 256,43	2 396,01
Ir font	6 802,34	7 223,10
Japán yen (1000)	322,81	342,77
Jugoszláv dinár	7,60	8,06
Kanadai dollár	3 530,95	3 749,35
Kuvaiti dinár	16 920,76	17 967,40
Norvég korona	677,87	719,81
NSZK márká	2 545,84	2 703,32
Olasz líra (1000)	35,71	37,91
Osztrák schilling	352,34	384,76
Portugál escudo	32,93	34,97
Spányol peseta	36,17	38,41
Svájci frank	3 074,24	3 264,40
Svéd korona	729,31	774,43
USA dollár	4 539,06	4 883,54
ECU (Közös Piac)	5 285,80	5 613,91

a) Vásárolható legmagasabb bankjegy-címlet: 500-as

A ko

Érdekes ki- nap. Egyik véleménye sz- va is csak 12- het, hogy az- nulla lesz, az- országos kut- lamelyik rész- hoz. A végső- ha a termelő- resni azt a- amelyik elny- annak egy r- tó, ha a s- mennyivel j- val nyert az- előtt.

A történet- újfalusi város- a minap az- MSZMP KB- helyi végreh- paszlatokak-

A bihari- példákra, ma- ismeri a táj- nehezen ad- túlságosan f- mányos érte- alig-alig aka- gi egyeségek- gazdálkodás- rábban is m- Mind az ipa- dominál a b- ben azt is je- mányos, sok- zetési stílus- mindig a v- adat, talán e- ható, mert- hogy csak a- műszaki fe- kockázatosab- fiatal mérnö- lesztésben v- igazi felada-

A kockáza- zethöz fűző- előtt magán- elmésen egy- az akkor me- újfalui gyá- működtek. A- ri lakások l- csepegő, v- esetleg a ka- szerkenyűk- mit jelent, b- egyszerű — nincs olyan-

Egy ilyen- részeit Bere- hagyományos- den különös- volna gyárta-

— Mondja- lelkem!

A nádud- lős közepén- tágra nyitot- gyeli, mi- „provokálás- szerint ismé- dést:

— Tetszet- környeztetvé- Csak engem- értetlensége- net nélkül e- szelni, ami- jelent.

— Hogy- Hogy szem- Nem hiszen- lyik falu kü- udvarnál. A- drága. Azér- met. Főleg- itt aztán g- nyi nincs- ben.

Szeren

— Hát a- hogy akkor- rend is léte- gas rangú- a Vörös C- szövetkezet- fel is mos- terfalkozik- helyi tanác- portvezetője- zük is le- szerencsések- rős Csillag- végeztetjük- és egy biz- több pénzbe- ilyen színv- nyi.

— Menny- szeméttelép- — Csak- pünk van- bírja... azt- resni. Sajn- ezal a szer- csak három- van a fa- égető sem, e- szor korm- ra...

— Szervez- szállítás? — Nem, e- előfordul- burkolatú u-

A kockázat csak 12 forint?

Érdekes kis történetet hallottam a minap. Egyik termelőszövetkezeti elnökünk véleménye szerint egy pályázat még ajánlva is csak 12 forintnyi költségbe kerül. Lehet, hogy az eredmény forintban számolva nulla lesz, azaz a téves nem kap pénzt az országos kutatási-fejlesztési programok valamelyik részterületéhez való kapcsolódáshoz. A végső elszámolás mégis pozitív lehet, ha a termelőszövetkezet nem restelli megkeresni azt a mezőgazdasági nagyüzemet, amelyik elnyerte a pályázati összeget vagy annak egy részét. A haszon akkor mérhető, ha a szövetkezet vezetői megérzik, mennyivel jobb, hasznosabb pályamunkával nyert az a másik nagyüzem a bihari tisz elött.

A történetet Kusai Sándorné, a berettyóújfalui városi pártbizottság titkára mesélte a minap azon a párt-véülésen, amelyen az MSZMP KB 1986. decemberi határozatának helyi végrehajtását elemezték, a kezdeti tapasztalatokat vitatták meg.

A bihari körzetben szükség is van a jó példákra, más tapasztalataira. Aki kicsit ismeri a táj adottságait, tudja, hogy a föld nehezen ad kenyeret. Ráadásul az ipar se túlságosan fejlett ezen a vidéken. Hagyományos értelemben vett önálló nagyüzem alig-alig akad. Még kevesebb azon gazdasági egységek száma, ahol évek óta önálló a gazdálkodás, s így van, volt már korábban is műszaki fejlesztésre, innovációra. Mind az iparban, mind a mezőgazdaságban dominál a hagyományos termelés. Ez részben azt is jelenti, hogy a vezetés is hagyományos, sokszor hierarchikus. Az ilyen vezetési stílus egy gyáregységben, ahol szinte mindig a végrehajtás a legfontosabb feladat, talán érthető. Érthető, de nem elfogadható, mert például sokasága bizonyítja, hogy csak az anyavállalatra, az ott folyó műszaki fejlesztésre hagyatkozni sokkal kockázatosabb vállalkozás, mint néhány fiatal mérnököt letelepíteni, s a gyártásfejlesztésben vagy a gyártmányfejlesztésben igazi feladatokat adni nekik.

A kockázat egyik szép példája épp az Elzetthez fűződik. Néhány esztendővel ezelőtt magam is megcsodálhattam azokat az elmésen egyszerű kis szerkezeteket, amelyek az akkor még létező Elzett Művek berettyóújfalui gyárában a toaletthelyiségekben működtek. Akinél már volt baja a háziárári lakások legfőbbjében felszerelt, folyton csepegő, vizet pazarló WC-tartályokkal, esetleg a kagyló mögé szerelt javíthatatlan szerkenyűkkel, az tudja igazán értékelni: mit jelent, ha egy ilyen — alapjaiban véve egyszerű — szerkezet elromolhatatlan. Mert nincs olyan alkatrésze, ami elromolhatna.

Egy ilyen kis „szerkezet” legfontosabb részét Berettyóújfaluban a már meglévő hagyományos technológiára alapozva minden különösebb befektetés nélkül lehetett volna gyártani. A gyáregységi sikeres ta-

pasztalatok ellenére az Elzett Művek úgy döntött, hogy nem foglalkozik a gyártással. Napjainkban egy szövetkezet felkarolta a dolgot, s gyártatja a tartályokat Berettyóújfaluban. Ahol tisztességes a nyereség. De hogy a forgalmazónak mennyi a haszna, azt csak a Berettyó partján tudják igazán, no meg az Elzett Művek egykori vezetői közül azok, akik annak idején az íróasztal fiókjába süllyesztették az ügyet.

A példák természetesen még sorolhatók lennének. Lehetne szó ejteni a bakonszegi termelőszövetkezetéről, ahol vállalkoztak a Biogallal való együttműködésre. A tökmagból nyert tökmagolaj, pontosabban az ennek felhasználásával készített Peponon kapuszula ma abszolút hiánycikk, s ha csak a jelenlegi igényeknek a fele lesz tartós, akkor is segíthet a tisz gondjain.

A mezőgazdasági nagyüzemek vezetőinek körében azonban még nem általános a kockázattal való személynél. Jó néhányan a biztonságra törekcsenek minden kérdésben, pedig ez lehetetlen. Vannak, akik azt vallják, hogy előbb szilárduljon meg az üzem, azt követően induljon a fejlesztés. A kockázat vállalása nélkül azonban napjainkban nem lehet előrelépni. Változtatás nélkül lehetetlen kitörni a gazdasági, földrajzi környezet és a szabályozás szabta korlátok közül.

Érdemes teljes körben számba venni a műszaki fejlesztés hátrányosan befolyásoló tényezőit Biharban. A viszonylagos elmaradottságról már volt szó, a tájegység falvaiban élő emberek zárkózottsága talán az előbbi következménye is. A nem túlságosan kedvező körülmények miatt a szakemberek számára kevés vonzerőt jelentenek a falvak, s ez újabb meghatározza a műszaki fejlesztésre vállalkozók körét, az innovációs hajlandóság nagyságát.

Említsük méltó tényező a tőkeszegénység is, de ez nemcsak itt jellemző. Az előbbiekkal együtt azonban mindenképpen az összefogást sürgeti. Egy termelőszövetkezet, egy üzem egyedül aligha képes elenőző technika fejlesztésére, alkalmazására. Összefogva több a pénz is, nagyobb az esély is a bevezetésben már említett pályázatok elnyerésére. S azt se feledjük, hogy ebben a térségben nem feltétlenül a világszínvonalra kell megcélózni, esetenként még a követés is nagy munkát igényel. Azt viszont érdemes hozzátenni a helyzet elemzéséhez, hogy a környéken még olcsó a munkaerő, egy-egy új vállalkozás tehát kisebb kockázattal kipróbálható, mint másutt.

A város és környékének pártszervezetei ez utóbbira szeretnék ösztönözni a gazdasági vezetőket. Elismervé a kockázattal való felősségét, a vállalkozás fontosságát. Esetenként vállalva azt is, hogy védeni kell egy-egy vezetőt, aki sikeres akciók mellett alkalmanként különböző okokból sikertelen akciókat is kezdeményez.

Hajdú István

HETI KÖRKÉP

A primőrrelátásról

Nem hiszem, hogy akad ember, aki egy-egy zímankós téli estén ne sopánkodott volna már ekkép: de jó volna vacsorára egy szélet zsíros kenyér zöldpaprikával! Az óhaj természetesen, hiszen a hideg napokban jószerivel csak vegetáló szerkezettől olykor méltán vágyik egy kis vitaminra. Aztán elműlik a tél, megérkezik a tavasz, és amikor tényleg valóra válhatna a teli álom, átvillan agyunkon a súlyos ellenér: — jó, jó, de mennyiért?! Valóban, mennyiért is? Ennek próbáltunk utána járni, no meg annak, hogy milyen az az áru — jelen esetben primőr — amelyet ennyiért vagy annyiért kínálnak a kereskedők.

Amikor arra vállalkozunk, hogy mindenki számára világos képet fessünk megénk primőrrelátásáról, érdemes talán a természetől elindulni és a felvásárláson keresztül közelíteni a boltokban megjelölő áruválasztékhoz.

Tény, hogy megyénkben egyetlen nagyüzem sem foglalkozik meglehetősen primőrtermeszéssel, amiből következnek, hogy a korai primőrök egy része az östermelőktől, más része pedig az ország távolabbi részeiből való. És máris eljutottunk a „borsos” árak magyarázatának egyik fontos adalékához, hogy tudniillik a ma Budapesten 180 forintért megvásárolt paradicsom holnap Debrecenben már 230—250 forintért cserél gázd.

E sorok olvasása közben bizonyára sokakban fogalmazódik meg a kérdés ugyan, miért nem lehet egy megyében — amelynek székhelye mellesleg az ország második legnagyobb városa — nagyüzemi kerekek között is megvalósítani a primőrök természetét? Voltak ilyen próbálkozások több helyen, ám a tapasztalatok valahányszor azt igazolták, hogy több pénzbe került az energia, mint amennyit a primőrökéi vállójában kaptak. Így ezert érthető, hogy az a kezse nagyüzem is, amely még üvegházát üzemeltet, inkább foglalkozik virágtermeszéssel, mint primőrök nevelésével.

A Derecske és Vidéke AFESZ — lévén, hogy a meglehetősen természetes nem kifízetődő — úgynevezett hideghajtásos módszerrel próbálkozik. A módszer lényege, hogy az AFESZ a kistermelőknek 40 százalékos fóliavásárlási kedvezményt ad, amiért utóbbi kötelezi magát bizonyos mennyiségi primőráru megtermelésére. Amennyiben a termelő teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségeit, úgy a 40 százalékos kedvezményt — ami egyébként állami támogatás — nem kell visszafizetnie. Az AFESZ azonban nemcsak a központi és a vidéki felvásárló telepein keresztül tartja a kapcsolatot az östermelőkkel, hanem a legtöbb boltját is önálló felvásárlási joggal ruházta fel.

A napokban fejeződött be a szerződéskötések időszak, a szeptember május elejétől augusztus végéig tart. Zöldség tehát — az AFESZ jóvoltából is — lesz elég, az már más kérdés, hogy a nyáron piacra kerülő zöldegeket a legnagyobb jóindulattal sem lehet primőrnek nevezni. Mindez persze nem azt jelenti, hogy az AFESZ egy-egyben csak májustól vásárolhatunk majd primört, hiszen a kistermelők ma is jelentkeznek a szebbnél szebb kínálatukkal. Debrecenben a Simonffy utca sarkán lévő zöldegboltban erről a következőket hallottuk.

— A primőrrelátástunk 90 százaléka a kistermelőktől származik, így szinte

nap nap után teljes a választék. Sokszor okoz gondot, hogy a termelők a mielőbbi értékesítés reményében a kelleténél hamarabb szedik le az árut, ami persze a boltban órák alatt összeesik. Ezért aztán jogosan panaszkodnak a vevők, hogy az ár és a minőség nincs mindig összhangban — mondta az egyik boltvezető-helyettes.

Általános tapasztalat, hogy a boltok igencsak óvatosan bannak a felvásárlással, hiszen — mint a kereskedők mondják — a 220 forintos paradicsomból nem lenne jó, ha akár mennyi is rajtuk maradna.

A Dekónál mindezt másképp csinálják. A leányvállalat a boltjait csak olyan árufelvételek átvételére jogsítottta fel, amelyeket a vállalat központilag nem tud beszerezni. Alapelvük, hogy mindig olcsóbb nagyüzemtől vásárolni, mint a kistermelőktől. Ennek szellemében kötöttek szerződést egy szentesi termelővállalattal, amely többnyire kötétt árakon, helyszíni átvétellel bocsátja rendelkezésükre az árut.

A zöldegszíchoz értő és abban járatos szakemberek egyöntetű véleménye, hogy 25 forintos retekre vagy 400 forintos paradicsomra nincs feltétlenül szükség, hiszen ezek mindössze egy szűk réteg luxusigényeit elégítik ki. Legyen az boltvezető, felvásárló, vagy igazgató, abban valamennyien egyetértenek, hogy legfontosabb feladatuk a tömegesen jelentkező igények kielégítése. Ugyanakkor azt is tudniuk kell — és bizonyára tudják is —, hogy egy ideális állapot megteremtéséhez a zöldegszíchoz sem elég a pusztai jóakarát, ahhoz a helyi körülmények gyökeres átalakítására van szükség.

Pelneházi Attila

Falu és környezete

ALAKUL A TERMÉSZETVÉDELMI SZEMLELET NÁDUDVARON

— Mondja még egyszer, lelkem!

A nádudvari főutca kelletős közepén a kendős néni tágra nyitott szemekkel figyeli, mit is akarok. A „provokálás” kedvéért szó szerint ismétlem meg a kérdést:

— Tetszett már hallani a környezetvédelemről?

Csak egy pillanattal tartéretlensége. Minden átmenet nélkül kezd el arról beszélni, amit e szó számára jelent.

— Hogy piszkos a falu? Hogy szemetes az utca? Nem hiszem, hogy bármelyik falu különb lenne Nádudvarnál. De nézzen körül, drága. Azért van itt is szemét. Főleg a központban — itt aztán gyűlöget. De anynyi nincs, mint Debrecenben.

Szerencsések

— Hát az egyszer biztos, hogy akkor látjuk: micsoda rend is létezik, amikor magas rangú vendég érkezik a Vörös Csillag Termelőszövetkezethez. Még szinte fel is mossák az utcát — trefálkozik Egri Attila, a helyi tanács műszaki csoportvezetője. — De szögezzük is le rögtön: nagyon szerencsések vagyunk a Vörös Csillag Tsz-szel. Velük végeztetjük az uttisztítást és egy biztos: mi ezt jóval több pénzből sem tudnánk ilyen színvonalon megoldani.

— Mennyire kiépített a személtételep?

— Csak ideiglenes telepünk van. Még négy-öt évig bírja... aztán újat kell keresni. Sajnos, van bajunk ezzel a személtételeppel, mert csak három-négy száz méter van a falu szélétől. Nincs égető sem, és így a szél sokszor kormot hoz a falura...

— Szervezett a szemétszállítás?

— Nem, így aztán sajnos előelőfordul, hogy szilárd burkolatú utak mellett ille-

gális kis személtérakók alakulnak ki. Például a temetőnél, a malom közelében...

Próbálunk ezek ellen fellépni, most végre tetten is értek valakit. Lesz is szabálysértési eljárás.

Nádudvaron 1974-ben készült környezetvédelmi tanulmánytervezet. Ez magában foglalta a környék nagy vízméreteinek kiépítését, rendezését. Erdősávok létesültek, kikötőrtak a holt-Köselyt, két tavat alakítottak ki.

— A zöldterületek létrehozása fontos feladat volt — folytatja a műszaki csoportvezető. — A tanács adta a fákat, és azokat az utca lakói maguk ültették el. Így talán jobban vigyáznak majd rájuk. De füvesített-

Lesz szervezett szemétszállítás

— Mi szerepel még a környezetvédelmi tervekben?

— Megoldjuk a szervezett szemétszállítást, és tervezük a trágya elszállítását is. A termelőszövetkezettel már megegyeztünk a gyűjtőhelyet illetően. Azt is szeretnénk, ha — akár Szoboszlóval vagy Püspökfalvánál közösen — lenne közterület-felügyelője a falunak!

— Úgy tudom, volt is már ilyen hatósági ember Nádudvaron.

— Igen, kísérleti jelleggel tavaly októberben. „Egyszer a kerékpárlámpa miatt még a saját édesanyját is megbüntette.” Ezt hallom Czibere János nyugdíjas rendőrről, aki tavaly egy hónapig közterület-felügyelő volt a faluban. Vajon dicsőretnek szánták ezt a „jellemzést”? — fordul meg a fejében, miközben hozzá igyekszem. Szerencsére otthon találom.

tünk is, s zöld sávot alakítottunk ki a főutca két oldalán.

A település fejlődése Nádudvaron is a „közmuólló” szénnyílását eredményezte. A 70 kilométeres úthálózatához mindössze hét kilométeres csatorna csatlakozik.

— Gondjaink vannak a szennyvíztisztítással. Egy sós víz-tározóba kerül a közfés szennyvíze. Még a határon vagyunk a vizmintát illetően — a Hortobágyba éppen megengedhető tisztalégy viz kerül. De látni kell a jövőt: bővül a vágóhíd, új intézmények, új házak lépnek be a rendszerbe — tehát a következő öt évtérben mindenképpen meg kell építeni a szennyvíztisztító művet.

— Azt hallottam, nem egy tömböt elhasznált, míg közterület-felügyelő volt. Miért büntetett általában?

— Többségében közterület-foglalásért, de sok olyan eset is volt, hogy a mosóvizet az árokba öntötték, vagy trágyalé folyt az udvarról az utcára.

— Szemetelésért?

— Csak úgy lehetett büntetni, ha tetten ért valakit. Hiába volt tehát a József Attila utca árokoldala tele szeméttel, azt nem tudtuk ki vité oda. Jellemző volt, hogy néhány, cigányok által lakott részen mindenféle szemét az utcára volt kidobálva.

— Próbált tenni ez ellen?

— Nagyon sokat beszéltem a lakókkal, hogy csináljanak rendet. Dülőre is jutottam volna, de eltelt az egy hónap, a lábam miatt sem vállalhattam ezt a munkát.

A tanácsnak példát kell mutatni

— Megváltozhatnak az emberek?

— Fokozott ellenőrzésre van szükség. Ilyenek az emberek: mindig ellenőrizni kell őket. Az persze nem jó, ha ugyanakkor ők azt látják, hogy például a Seregélyes kertben tavasszal másfél méteres árkok ástak keresztbe az úton — és még szeptemberben is ott volt. Vagy: tavaly nyáron homokot, betonömböket hordított ki a tanács a Leningrád utcába — járdaépítés céljából. Ma is ott van minden — jól szétszórva... Vagy: a Nagykertben már évek óta az árkokban fekszenek a villanyoszlopok... Mit akarok ezzel mondani? Ahhoz, hogy boldogulni tudjunk a lakossággal, a tanácsnak is nagyon oda kell figyelni a részletekre.

A fenti kérdések húsbavágon érintik a lakosságot. Egyelőre még mindig nincs ennyire a köztudatban, hogy

A tudat szerepe

— Mekkora volt a bírság?

— Egymillió-kétszázhuszonöt ezer forint.

Mészáros Sándor, a Nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet elnökhelyettese nem látszik túlonn boldognak, amikor tisztázzuk: a környezetvédelemről szeretnék kérdezni.

— Azt szögezzük le — mondja határozottan —, hogy a mezőgazdasági üzemek környezetkárosító hatása jóval kisebb nagyságrendű, mint az iparé. Mi persze elfogadtuk a bírálatot, és sürgősen létesítünk olyan helyet, ahol az olajos hulladékok tárolhatjuk. Ugyanígy

az üzemek, gazdálkodóegységek mennyire döntő szerepet játszanak környezetünk alakításában. Nádudvaron a Vörös Csillag Tsz tevékenysége a meghatározó. Így környezetvédelmi munkájáról megkérdeztük Aradi Csabát, az OKTH Észak-alföldi Felügyelőségének vezetőjét.

— A Nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezet a pozitív példák közé sorolhatjuk. Ha még azt is hozzávesszük, hogy nagy területe esik a Hortobágyi Nemzeti Parkra, akkor igazán értékelhetjük környezetkímélő tevékenységüket. Igaz, a veszélyeshulladék-tárolás esetében komoly bírságolásra került sor, mert ugyan próbálkoztak a megoldással, de az csak részben sikerült. Mindenesetre az is jellemző, hogy azonnal kévtették egy intézkedéstervet a hiányosságok felszámolására.

a használt akkut, a fagyálló folyadékot, a növényvédelmi szereket, és szabályos telepet alakítunk ki a vágóhídi hulladékunknak is. Sajnos, az ÁTEV-nek szánt földolgozási állati hulladékok — hiába zárjuk el — rabolja a cigány lakosság. Most majd arra is pénzt fogunk költeni — ami nem is a mi feladatunk —, hogy naponta kiszállítjuk a hulladékokat az ÁTEV-nek. Ezekből is látszik, hogy nem pusztán odafigyelés kérdése a környezetvédelem, de beruházásokra van szükség, elkerülhetetlen a költségnövelés.

Dombrovsky Ádám

Szórakozás és ifjúság

CSINÁLD MAGAD!

Olvasom a vitát az ifjúság szórakozásáról. Ez sincs, az sincs, szólnak a panaszok. Többnyire okkal. Az írók valós problémát feszegetnek. Nyilvánvaló, a helyzet távol áll az ideáltól. A cikkben szereplő tényekkel eszem ágában sincs vitába szállni. Különösképp igaznak érzem az iskolából már kinöttek, a harminc felé közeledők gondjait. A betegség van, létezik. De nem fér a fejembe, miért nem keresik rá a gyógyírt az érintettek. Különösen a diákság körében oly gyakori tehetetlen sópánkodás bosszantó. Akik ilyen világosan látják a problémát, tisztában kellene lenniük a megoldás lehetőségeivel is. A helyzet, olyan amilyen. Meddő, haszontalan dolog arra várni, hogy kész programokat, nagyszerű rendezvényeket szállítsanak majd nekünk futószalagon. A sültgalamb-politika nem célravezető, s a sivár helyzetben való kéztördelés siránkozás, a parttalan panasz-

aratad nem old meg semmit. Ertelmes emberek a „jég hátán is” találnak maguknak hasznos, tartalmas elfoglaltságot. Magad uram, ha szolgád nincs — kellene lenni a vezérelvnek. Csak akkor program egy program, ha „felülről” megszervezik? Például. Tavaszodván itt a lehetőség a kirajzásra „visz-sza a természetbe”. Nem megy ez a szervezeti keretek mankója nélkül? Fogjon össze néhány csoporttárs, osztálytárs, barát! Városunk szélei (fancsikai tavak, Vekerítő) kitünő lehetőségeket kínálnak egy kis sétára, levezetésre. S ha több időnk adódik netán, nincs messze a Bükk, Zemplén, a Mátra. Tökéletesen megfelelő tud lenni a hétvégi barangolás akkor is, ha a hátunkon a házunk, s nem a KISZ, vagy az Expressz szervezi meg nekünk.

A hegyek, a természet télen is vár, a turistaházak

ajtai nem csak a szervezett csoportok előtt nyílnak meg. Egy kis dumapartira is össze lehet csődülni bárhol. Csak az a fontos, hogy fedél legyen a fejünk fölött. S a testmozgáshoz sem nélkülözhetetlen, hogy sportdelutánokat rendezzenek, akció-programokat állítsanak össze nekünk. Focizni lehet bármilyen szabad placcon, elég hozzá egy labda és négy kódarab.

Tenni hajlandó, aktív emberek persze kellene még hozzá, s máshoz is. Nélkülük természetesen nem lehet ötről a hatra jutni. Akik tehát részt vesznek a Csináld magad! mozgalom sajátos formájában, megtalálják a számításaikat a valóban szűkös intézményesített lehetőségek között is. Aki viszont másokra vár, továbbra is hoppon marad. Igaz, meg is érdemli.

Gurbán György

„Repül a nehéz kő...”

...ki tudja hol áll meg? — A helyezési pontszámok döntöttek. Rúdtartásban második, malomkörepítésben első lettem. Utóbbi eredményem, hogy első kísérletkor közel négy méterre repült a kő, ám a zsűri érvénytelenítette, mondván, kileptem a dobókörből. Három-négy vetélytársam esetében viszont szemmel hunytak. Nem keseredtem el, néhány perc pihenő után ismételhettem, s bár rövidebbre sikerült a dobás, elegendő lett a győzelemhez.

— Mindezt a teljesítményért mit érdemelt ki „Toldi Miklós”? — Kaptam egy díszes oklevelet, egy kupát, egy fülhallgatót, s másodmagammal egyhetes utazást a Duna-kanyarba.

— Ugy hallottam, szó van a nyári visegrádi palotajátékokon való fellépésről is.

— Konkrétumot még nem tudok, de ha felkérnek, valószínűleg nem vállalom a szerepet.

— Miért zárkózik el a nyilvánosságától? — Egy betonozó brigádban dolgozom, legtöbbször hétvégén is. Nem hiszem, hogy örülnének, ha hosszabb időre kiválnék. Másrészt július közepén lesz az esküvőm...

— Kanyarodjunk vissza! Hogyan készültél fel? — Különösebb terv nélkül. Akárcsak más hétköznapokon, rendszeresen jár-tam ide, az edzőterembe, súlyokat emelgetni.

— Ja, hogy el ne felejtsem: Lóska Sándor az erőemelés (sport, nem sport?) két ágában, fekvőnyomásban és felhúzásban, valamint összetettben is országos csúcs-tartó. Pedig öt évvel ezelőtt az orvosok még azzal „biztatták”, hogy nem sportolhat tovább.

— Tigrisbukfencet ugrot-tam és esetlenül érkeztem a kemény parkettre. Bal vállamban roppant a csont, szakadt az ín. Aztán hely-

redrótoztak — mutatja a forradást. A kalapácvetésnek bücsűt kellett mondania — ifiválogatott kerettag is volt ebben a sportágban —, ám nem hagyta magát leírni. Most csattanós választ adott a kétkelőeknek.

Néhány „virtuskodását” is felelevenítette, s ezeken ő is mosolygott. Egyszer három zsák cementtel a hátán sétálgatott, másik alkalommal a talicska szakadt össze néhány méter után a rettenetes súly után. Terveiről szólván megemlítette, hogy a Budapesti Műszaki Egyetemen felbeszakadt tanulmányait mielőbb szeretné folytatni Debrecenben, az Ybl Miklós Műszaki Főiskolán. A bizonyítási vágya sem csappant meg, jövőre ismét nekigyürkőzik, hogy megvédje címét.

Kiripolszky Tamás

redrótoztak — mutatja a forradást. A kalapácvetésnek bücsűt kellett mondania — ifiválogatott kerettag is volt ebben a sportágban —, ám nem hagyta magát leírni. Most csattanós választ adott a kétkelőeknek.

Néhány „virtuskodását” is felelevenítette, s ezeken ő is mosolygott. Egyszer három zsák cementtel a hátán sétálgatott, másik alkalommal a talicska szakadt össze néhány méter után a rettenetes súly után. Terveiről szólván megemlítette, hogy a Budapesti Műszaki Egyetemen felbeszakadt tanulmányait mielőbb szeretné folytatni Debrecenben, az Ybl Miklós Műszaki Főiskolán. A bizonyítási vágya sem csappant meg, jövőre ismét nekigyürkőzik, hogy megvédje címét.

Kiripolszky Tamás

Pályázati felhívás

A Magyar Utőrök Szövetségének megyei és berettyóújfalui elnöksége, a megyei tanács művelődési osztálya, a Hazaftal Népfront Országos Elnöksége és Hajdu-Bihar Megyei Bizottsága, valamint a Bihar Múzeum pályázatot hirdet a XI. megyei honismereti utőrótáborban való részvételre. A megye általános iskoláinak 5-7. osztályos utőrói jelentkezhetnek. A tábor helye: Bihar-keresztes, általános iskolai diákotthon, ideje július 7-17.

A következő témakörök valamelyikéről írhatnak dolgozatot.

1. Természetkutatás. Melyek a környezetben lévő természeti értékek és mit tennék védelmük érdekében?
2. Tárgyi néprajz. Egy régi (hagyományos) parasztporta leírása, méretarányos rajza, berendezésének jegyzéke.
3. Szellemi néprajz. Régi népzenei hagyományok, énekes népszokások, a hangszeres népzene továbbélése.
4. Nemzetiségek. Nemzetiségi szokások falunkban, vagy a nemzetiségek élete régen és ma. (Egy csoportban román nyelvtudás ajánlott!)
5. Utőrőtörténet. Ríport készítése utőrőcsapatom alapítójával; első csapatvezetőjével; egykori régi utőrővezetővel; az 1946-56 közötti időszak az csapattagjával. Megszűnt utőrőcsapatok történetének és dokumentumainak felkutatása. (Leg-alább egy utőrőtörténeti emlék beküldését is várjuk!)

Az elbírálásnál előnyben részesülnek a honismereti vagy a témának megfelelő szakörök munkájában részt vevő tanulók. A legjobb dolgozatok írói a tábor záróünnepségén jutalomban részesülnek. Az írásokat a Bihar Múzeum címére (4100 Berettyóújfalú, Pf.: 17.) kell elküldeni. A küldeményben a pályázó iskolájának és osztályának megnevezése mellett feltüntetendő a pontos lakcímet is.

A beküldési határidő: május 30.

Diákok a közlekedésbiztonságért

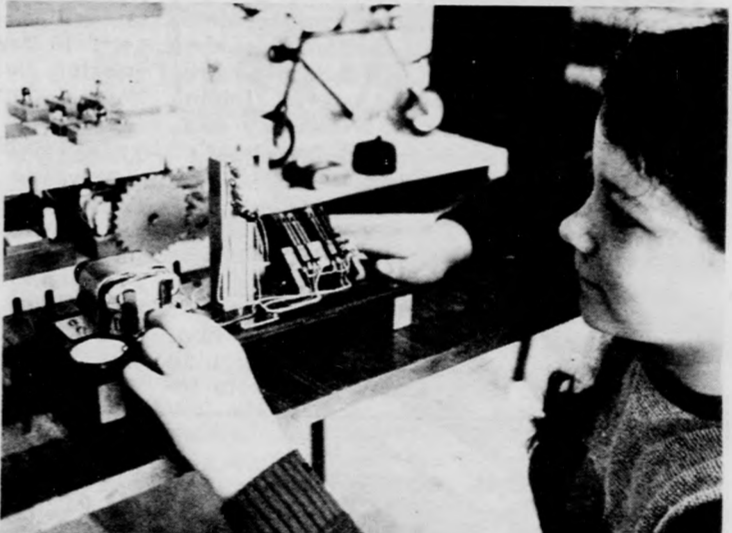
Képek az országos döntőkről

Rangos események színhelye volt április 7-8-9-én Debrecen: itt zajlottak le a VIII. KGST Közlekedésbiztonsági, a XXV. Nemzetközi Iskolakupa és a XII. Ifjúsági Közlekedésbiztonsági Kupa országos döntői a 19 megye és Budapest 160 általános és középiskolás (fiú-lány, kerékpáros és segédmotor-kerekpáros, egyéni és csapat kategóriában) versenyzőjének közreműködésével. A döntőket az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács rendezte és a megyei KBT szervezte.

Az Újkeleti Általános Művelődési Központban rendezett elméleti és gyakorlati erőpróbákon elismerésre méltó eredményeket értek el megénk diákjai. A XXV. NIK és a XII. IKK döntőjén ezüstérmes szereket a hajdu-bihari csapatok. A KGST-versenyben egyéni győztesként állhatott a dobogó legfelső fokára Kiss Péter; a lányok közül harmadik helyezést ért el Fazekas Franciska. Valamennyien megérik, illetve hazánk színeit képviselik a nemzetközi döntőkön. Szekeres Tibor felvételei az országos döntők pillanatait örökítették meg.

A segédmotorosok ügyességi versenyén

Az iskolák közlekedési szakreferensei rendszeresen készítik szemléltetőeszközöket. Képünkön egy elektromechanikus vezérlésű jelzőlámpa modellje látható

Ro

1. K

A görn nagyon s ke megt ban, legir — az or részén, Moldvában Szucsáva egy megl kolostorv meg a tu Sok kolos azt kell életü nők a falai k földeken, imádkozn ban a megbocsá monostor vagunk szinonim város kör gvericák, sek lakna Az istic és intenz pen belek tések a mény ráte velt veze reca a n kivétel ny nak a tá bennünke sofor épp szerkesztő kár épper vezető.) A különben nagy a szomszédá nőmnek v számomra tetése, k duli az valléros csupán ez előttünk, az egyház tett ki eg ka, az es egyháznak fejlesztése veltés g tesztésért ben, a sík gettek a folyamán, rokban D első költő galmasan lat, írták csülhettes pallérozták nek korai tükkel rögz szavakat, a at a latin kolostorok maguk bir gazdaságai mindahány A híres (Neamt m alapították ban építet bek között ha itt te ca Micla nőt, Mihai mét, sok Az évszáz szent élet zeumi kiá

2. Kin

Vendéglá bennünké gazdaságba nevet visé igazgató l vitrinbe amlynek rendre or aratnak. S szerint a B lyet foglal gazdaságok borok teré megmondha lengyelek, sőrnél nép többféle is

Siker után, kimerültség előtt

Z'ZI-sekkel a Z'ZI-ről

Nemrégiben teltházas koncertet adott Debrecenben a Z'ZI Labor. Röviddel ezután az együttes egy nagyszabású koncertsorozatot mondott le kimerültségre hivatkozva. Ennek ellenére igen népszerűek ma is az egész országban.

Egy kicsit foghíjas és fáradt Z'ZI-vel ültem le beszélgetni. **Lőrincz Gabriella** és **Orosz László** válaszolt a kérdéseimre.

— Hogy telik egy olyan napotok, amikor vidéken van koncertetek?

— Semmi különös dolgot nem csinálunk, nem is tudunk, hiszen az utazás sok időt elvesz. Dél körül elindulunk Pestről. A városokból, ahol fellépünk, általában semmit se látunk, csak a sportszarnokot vagy a művelődési házat.

— Hogy született a gondolat az együttes alapításáról?

— Valamennyien régóta zenélünk — veszi át a szót a népszerű tv-bemondónótól Orosz László. — Körülbelül tíz éve vagyunk hivatásos zenészek, ebből élünk. Különböző helyeken dolgozunk, hol itthon, hol külföldön. A Z'ZI Labor-ötlet is külföldön fogant, ott alapoztuk meg anyagilag is.

— A stílusotokat miképp határoznátok meg?

— Mi nem szoktunk kategorizálni. Mondták már rá, hogy neoprimitív, új-hullám és hasonlók. Elég sokfajta zene hangzik el egy-egy koncerten ahhoz, hogy ne lehessen kategóriákba zsúfolni. Ez egy Z'ZI-s stílus.

— Az asszonykórus és a Z'ZI egymásra talált. Ők hogy viselik ezt az életvitelt?

— Nagyon könnyen alkalmazkodtak, szeretik is csinálni. Nyilván nem értük volna el ezt a sikert ilyen hamar nélkülük, hiszen korábban nem is lehetett hallani a zenekarról. A siker annak köszönhető, hogy ez az ötlet bejött. A hozzákn érkezett levelekből is látszik, hogy óriási az asszonykórus népszerűsége. Az unokáik, gyermekeik is ugyanolyan szívesen hallgatják a zenéket, mint azok, akik általában a koncertekre járnak. A zene valóban sokrétű, de nekik hatalmas részük van abban, hogy ilyen rövid idő leforgása alatt platinalemezt kaptunk.

— Fontos számotokra a közönség, de melyik a példónob: a rajongók vagy a szakma?

— Szerintem nem lehet a kettőt együtt csinálni. Eddig a szakmának zenéltünk.

— És igen fényesen folytatódott. Tavaly júliusban még egyéves se volt a Z'ZI, mégis a Queen előtt játszhatt. Hogy sikerült ezt elérni?

— A koncert egyik bonyolítója, Hegedűs László hallotta egy számunkat. Nagyon tetszett neki az asszonykórus is. Telefonon kerest meg minket a Planetárium-ban, ahol éppen egy gyermekműsort csináltunk. Alig akartuk elhinni, hogy komolyan gondolja. Az R-GO, presztizsok miatt nem vállalta a fellépést. Nekünk nem volt veszténivalónk, Elvállaltuk.

— A Queen-koncerthez hasonló, nagyszabású rendezvényre készül-e az együttes?

— Igen, a Budapest Sportszarnokban lesz egy koncertünk a hazai turné zárásaként, majd novemberben.

— Mikor jelenik meg az új nagylemez?

— Az asszonykórusnak fog megjelenni egy lemeze hamarosan. Pink Floyd- és Free-dalok lesznek a lemezen, kicsit átdolgozott formában. A miénk, a Z'ZI lemeze október körül kerül a boltokba. A stílusa hasonló lesz, mégis egészen más.

— Köszönöm a beszélgetést és sok sikert kívánok!

Szilágyi Andrea

Lóska Sándor a díjakkal

Romániai útijegyzetek

1. Kolostorok régen és ma

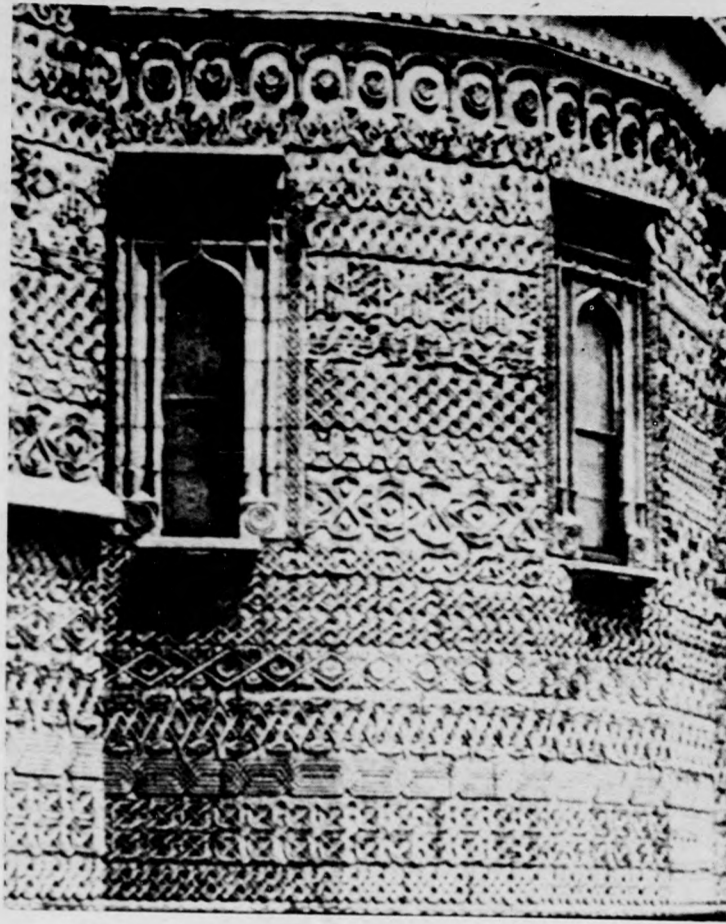
A görögkeleti vallásnak nagyon sok építészeti emléke megtalálható Romániában, leginkább — érthetően — az ország déli és keleti részén, azaz Olténiában, Moldvában és Munténiában. Szucsáva és Iasi megyékben egy meglehetősen összefüggő kolostorvidéket különböztet meg a turisták segédkönyve. Sok kolostor ma is él, amin azt kell érteni, hogy szent életű nők vagy férfiak élnek a falai között, dolgoznak a földéken, a műhelyekben, imádkoznak a templomokban, a világiak bűneinek megbocsátásáért. A tiganesti monostorban (kénytelenek vagyunk használni ezt a szót szinonimának), amely a főváros környékén van, kalugyricák, vagyis nőszereztesek laknak.

Az istenszolgálat feltétlen és intenzív formájába éppen belekóstoló fiatal teremtesek a noviciák, az intézmény rátermett, idős és művelt vezetőjének pedig sztareca a neve. A sztarecának kivétel nélkül kezét csókolnak a társaságunkban lévő, bennünket kísérő férfiak, a sofőr éppen úgy, mint a főszereplő, az egyházi titkárok éppen úgy, mint a pártvezető. A kézcsoznak más-különböző is meglehetősen nagy a keletje, gyakorlatla szomszédainknál. Utitársainknak végig kellemetlen és számomra mulatságos kesztesése, kísérlete megszabadulni az üdvözlésnek e gavallores formájától.) Nem csupán ez a gesztus igazolta előttünk, hogy az állam és az egyház jó kapcsolatot épített ki egymással. A politika, az emlékeztet hálás az egyháznak a román kultúra fejlesztéséért, a román műveltség gyarapításáért, terjesztéséért. Míg a völgyekben, a síkokon egymást kergették a hadak a századok folyamán, addig a kolostorokban Dosoftei (a románok első költője) és mások szorgalmasan működtek a tollal, írták a ma már felbecsülhetetlen értékű műveket, pallérozták a nyelvet, amelynek korai emlékei cirill betűkkel rögzítették a román szavakat, csak később tértek át a latin betűs írásra. A kolostoroknak megvannak a maguk birtokai, jól üzemelő gazdaságai, önálló egység mindahány.

A híres varateci kolostort (Neamt megyében) 1785-ben alapították, templomát 1808-ban építették. A hely többek között arról nevezetes, hogy itt temették el Veronica Micle (1850—1889) költőnőt, Mihail Eminescu szerelmét, sok versének ihletőjét. Az évszázadok történései, a szent életűek sorsáról műzeumi kiállítás tudósít bennünk.

2. Kinek szól a zene?

Vendéglátóink elvisznek bennünket egy iasi állami gazdaságba, amely a Bucium nevet viseli. Mihai Tiron igazgató 1971 óta vezeti a vitrinbe való gazdaságot, amelynek természetmennyei rendre országos elismerést aratnak. Sokféle paraméter szerint a Bucium a 2—3. helyet foglalja el az állami gazdaságok sorában. Finom borok teremnek itt, ennek megmondhatója a norvégok, a lengyelek, a japánok is. A sörnél népszerűbb a bor, többféle is kerül az asztalra.

A Vasile Lupu építette iasi templom kívül is merevül aranyozott volt

nünket, gazdagon sorakoznak az öltözétdarabok, ikonok, terítők, szőnyegek, gyertyatartók, füstölők, egyéb tárgyak, és látjuk Nicolae Grigorescu vallási tárgyú festményeit. A művész tizenkét évesen nagyon imponzans, megerintett képet festett a bűnbánó Magdolnáról és több más bibliai hősről, munkájához környékbeli parasztokat állítva modellnek. Az agapiai kolostort Gavril hetman, Vasile Lupu fejdelem testvéröccse alapította. A névben a görög szó (agapisz=szeretet) rejlik. Kétszázötvenkét hektár földje van, amelyen háromszáz kalugyerica dolgozik. A gépeket a néhány férfialkalmazott működteti, minden egyéb tennivalót a kolostorlakók végeznek. Húsvét előtti bőjti időszak van, de nekünk gazdagon megrakják az asztalt húsfélével, gyümölcsevel, itallal. Állam az államban — jut eszükbe a tetszetős, kézenfekvő definíció, persze tudjuk azért, hogy a kolostorok nem annyira zárt világok, mint első pillantásra tetszenek, sok szállal kötődnek a külvilághoz. A televízió mutatja a politikai élet eseményeit, nagy részletességgel beszámol a pártfőtitkár mindennapi munkájáról, eljut ide a sajtó, néhol fölfedezzük a Scienteia-számokat.

bármely táján jó mezőgazdász lenne. Egy tőle hallott anekdotát noteszomba jegyzek —

— Egy amerikai állattenyésztési szakfolyóiratban olvastam, hogy a tehének készségesebben leadják a tejüket, ha kellemes, megnyugtató muzsika hangzik az istállóban. Hangszórókat, magnetofonokat vásároltunk hát, hogy gyarapítsuk a tejszámot. Egyik alkalommal megyek az istállóba, hát iradatlan, fülcsörtés csörömpölést hallok. Diszkózenét. Te, mondom a legényeknek, hát azt gondoltátok, nektek szántam én a zenét? Gyorsan kapcsoljátok ki ezt a ricsajt, vegyétek halkabbra, s komoly zene szóljon! Ha nektek nincs is, a tehéneknek van izlésük. Azóta aztán figyelnek a tehénészek az állatok „esztétikai” igényeire is.

Erdi Sándor

A VERS ÜNNEPE

„Csodálkozom, hogy eljöttek, köszönöm, hogy eljöttek” — mondta Ratkó József és a mondat ostorként csattant a Csokonai Színház foghíjas nézőterén. Valamiképpen azok szegyelették el magukat, a kevesek, akik eljöttek, azok helyett, akiket hidegen hagy a vers és a vers ünnepe, s ez akkor is így volt, hogy tudtuk: a költszet napi műsor ünnepe szónoka nem improvizált, ezt a mondatot akkor is elmondta, felolvasta volna, ha tömött a nézőtér. És így éreztük annak ellenére, hogy reális helyzetfelmérés alapján nem is várhattunk mást, mint félházat, hiszen Debrecen nem bír el egy nap két reprezentatív versműsort: a Kőlcsey Művelődési Központban egész délelőtt folyt a nyilvános Nagy László-versmondó verseny, kora délután pedig Nagy László-emlékműsor várta a versszeretőket. De Ratkónak ebben, a véleményét csak jelző, de ki nem fejtő nyitó mondatában igaza volt azért is, mert szomorú evidenciát fogalmazott: manapság csakugyan nem verssel él az ember. Ugy is mondhatnánk, s így a teljesebb, hogy a hangsúly nem is a lírán, nem az esztétikai, általános műnemi-műfaji kérdéseken van, hanem a mindennemű művészet iránti fásultságon, közömbösségen, elutasításon. Az energiahányon: amely lehetetlenné teszi, hogy az emberek, az olvasók megengedjék maguknak a befogadói, művészet-átelői állapot luxusát. Ezen az ösztöni vagy talán világméretű tartózkodásból a vers csak az egyik, bár különösen mostoha gyermek. Epp tíz éve mondta egy interjúban Nagy László: „Nem tulajdonítottam különösebb szerepet a lírának. Nagyon sok jel mutat arra, hogy a költészet, a komoly költészet egyre inkább elveszti irányító, alakító szerepét. Lehet, az embereknek nincs idejük elmélyedni egy versben. A költészetet is olyan módon szeretnék kézbe kapni, mint egy konfekciórúhat vagy egy sláger: hogy ne kelljen megküzdniük az értelméért.”

Igazában a műsor szerkesztője, Sziki Károly sem vélekedhetett másképpen, mert ugyan háromórás összeállítást készített, a vers sikerében nem nagyon bízott: a versek között zenével, táncsal, énekekkel töltötte ki. Nagy András László rendezővel együtt bizonyos dramaturgiai fogásokkal is éltek. Helyénvalóan persze, hiszen a művészetek édestestvérek, és a színpad az színpad, de mindez nem cáfolja az állítást: a versanyag önmagában nem lett volna képes érzelmi-ileg, gondolatilag fogva tartani a nézőket. Hálás, lelkes, nagy tapsot kaptak az énekesek, Szabó Viola, az Új Delibáb népzenei együttes szólistája, Dinnyés József, akik egyébként is saját műfajuk legjobbjai között vannak, s megszólalásuk minden alkalommal élmény; sikert aratott a Hajdú táncegyüttes s a Forgóörzsa együttes bemutatója: a „versközi” számokat tehát igen szerencsés kézzel válogatták össze a szerkesztők. A színpadi kellekett már kevésbé, bizonyos rendezői fogások inkább taszítottak, mint vontattak. Az égbék hátsó függöny előtt vérvörös, fényes műanyag hengerek lógtak le a zsinórpadláról (tollak, or-

gonasipok, furulyák imitáció?), a csupasz deszkájú, lejtős kocsi-dobogó valamiképpen az ötvenes évek szocialista realista színpadképeinek fő-fő diszletemére emlékeztetett (másképp, oldalra tolvá, útjában állt a táncosoknak); a két kopott, megviselt küllemű hokedli láttán rögtön eszünkbe jutott, hogy itt is szegény lehet az eklézsia, de az is: ennyire talán mégsem!

Erre mondhatjuk persze, hogy a költészet napi műsor gerince, lényege megiscsak a vers, s ez igaz is, bár egy csipet színpadi elegancia sohasem ártalmas.

A verseket jól követhető rend szerint csoportosították, de erre — a rendszerre — a költészetben kevésbé járatos, nem szakember nézők csak szünet után jöttek rá, amidőn a kézbe kapott műsorlap segítségével átláthatóvá lett a szerkezet. Egy narrátor — esetleg — sokat segített volna abban, hogy eleitől fogva nyomon követhessük a debreceni, a kisebbségi, a nyugati és a hazai jelenkori magyar költészet képviselőinek színpadi útját. A versválogatás fontos és egyedül helyes szempontja tehát az lehetett, a magyar irodalom egészében kell gondolkodni legalább a költészet napján, és határokat, sorompókat, kis- és nagypolitikát, geográfia figyelmen kívül hagyásával izelítőt adni a jugoszláviai, a kárpátaljai, a romániai, a csehszlovákiai, a nyugati magyar líra terméséből építve, mint a honi magyar líra és — a szűkebb pátria, Debrecen versterméséből. Ez utóbbi csoport viszont alighanem gondosabb válogatást igényelt volna, különös tekintettel arra az örvendetes tényre: új, fiatal „hejászárnyak” is csapkodnak már, kerik jogos helyüket az idősebb költő-generáció mellett. Nem biztos az sem, hogy minden esetben a választott versek mutatták legtisztábban alkotójuk arculatát, lényegi vonásait. Ez leginkább a kassai Gál Sándor korai műveit hallgatva jutott az eszünkbe (bár Csendes László versmondói erényei megemelték a költeményeket), merthogy újabb verseiben magasabb orموكات járt be a költő: de ennyi szubjektivitás végül is kijár a műsor szerkesztőnek. S a válogatás legszebb darabjai, az esztétikai csúcspontok mindenképpen hangsúlyt kaptak: Kányádi Sándor Fekete-pirosa, Gál Sándor Könyörgés című verse (Sziki Károly előadásában), Farkas Árpád, Csóóri Sándor, Ratkó József egy-egy költeménye. És természetesen Nagy László versei, különösképpen a Táncszók, a délutáni versmondóverseny győztesének, a gimnazista Bacsa Ildikónak előadásában; számomra egyben az est legnagyobb élményét is nyújtotta ez az interpretálás. A sajnos korántsem azonos minőségi szinten álló előadók produkciói közül kiragogyott az a lélekkel, mely empátiával, alázatos fegyvellemmel töltöcsolt mű. Akár az „utolsó szó jogán” függöny elé lépő Dinnyés József dala: József Attila Karóval jöttél című megzenésített verse: megrendítő figyelmeztetésként, hogy kiért, kinek az emléke előtt tisztelgve gyűltünk össze, bárha kevesen is, ezen az áprilisi, vasárnapi estén.

Cs. Nagy Ibolya

FILMNAPLÓ

Hajnali háztetők

Az utóbbi időben egyre szaporodik azoknak a filmeknek a száma, melyek legújabb kori történelmi munkán azon fontos, de elmentmondásos szakaszát dolgozzák fel, mely 1945-től kezdődött és 1956 októberéig drámai eseményeivel ért véget. Ezen filmek közé tartozik Dömölky János *Hajnali háztetők* című alkotása is, melynek forgatókönyve Ottlik Géza hasonló című kisregényéből, s egyéb írásaiból készült. Dömölky filmje azonban két lényeges szempontból különbözik a hasonló témájú alkotásoktól: egyrészt a *Hajnali háztetők* története nagyobb időszakot ölel fel az említett történelmi periódusból: emlékezős formájában vissza-visszaütal a húszas, harmincas évekre; másrészt az eddigi drámai és szatirikus feldolgozási módzerekkel ellentétben lírai hangvételben közelíti meg a témát. Költészet ez a film, melynek további jellemzője, hogy szoros rokonságot tart a XIX. század végének legjelentősebb képzőművészeti irányzatával, az impresszionizmussal, amely teljes pompájával Franciaországban bontakozott ki. A festészetnek ez a rendszere, amely az érzékelés által közvetített benyomást jeleníti meg tisztán és egyszerűen, a huszadik század első negyében Európa más országaiban is elterjedt, így szinte kézenfekvő magya-

rátaként adódik a filmre vonatkozóan az az észrevétel, hogy az író és a rendező ezzel a kifejező eszközöként alkalmazott irányzattal magára az emlékként felidézett korra akart utalni. De a történelmi hitelesség kedvéért azt is meg kell említeni, hogy hazánkban az impresszionizmus, ami 1970 körül még forradalmi újjátsáknak minősült, 1920-ra már az akadémiák könyvnyen elsajátítható tananyaga lett, sőt a két világháború között, de még később is — gyakorlatilag egészen a hatvanas évekig — mint a nagybányai típusú látványfestészet, a főiskolai oktatás alapja lett, néha egyenesen végcéljává vált. Ezzel magyarázható, hogy a magyar festészet, amely voltaképpen sohasem jutott el a tiszta impresszionizmushoz, fontosnak tartotta az impresszionizmustól való elszakadást és a sokféle irányba vezető továbblépést.

A képzőművészet történetében megfigyelhető változások ellenére a húszas, harmincas évek vi-lágának impresszionista jellegű meglevenítése a *Hajnali háztetők* című filmben még egyértelműen elfogadható lenne — főleg, ha azt vesszük figyelembe, hogy a filmben ez az időszak az egyik főszereplő emlékképei, úgy is mondhatnánk, múltbeli benyomásai alapján elevelednek fel. Ottlik Géza

kisregénye azonban — s ennek alapján Dömölky János filmje is — érdeklődésének fókuszába első sorban az 1940-es évek másodikik, s az 1950-es évek első felét állította, s ezen a történelmi időszak, valamint az impresszionista irányzat hangulata között s hihetetlenül nagy a távolság. E konkrétan ki sem fejezhető távolságnak köszönhető, hogy azok a jelenetek, melyek Bébé emlékezetéből törnek a fel-színre, hitelesebbek, hangulatilag sokkal egységesebbek, mint azok a jelenetek, amelyek a film történetének jelenét elevenítik meg.

Az impresszionista látványteremtésre való törekvés jellemzi Koltai Lajos operatőri munkáját is — ez elsősorban a színek alkalmazásánál figyelhető meg: Koltai palettájáról az impresszionistákhoz hasonlóan többnyire hiányoznak a fekete, a szürke színek, a tiszta fehérek, a barnák, a földszínek, s mindezek helyett filmjében zömmel a prizma színeivel ábrázolt, azaz a kékekkel, zölddel, sárgával, narancssal, vörössel és lilával. Ezen színek alkalmazásával érzékletesen tudta ábrázolni az emlékeket sikkján élő jeleneteket, de ugyanezek használata hamisnak és történelmietlennek tűnik a negyvenes és az ötvenes évek világában. Ennek következtében ugyanis feloldódnak a politikai néze-

tek közötti különbségek, erejüket veszítik a drámai ellentétek, s csak a szemantizmus szintjén elevenednek meg e korszakok jellemző sajátosságai. Mivel a *Hajnali háztetőkben* kifejező erejű — mondhatnám festői értékű impresszionista emlékek, egy kortól idegen stílussal megfestett jelenetek váltogatják egymást, Dömölky János filmje menthetetlenül reszkekre, s ráadásul össze nem illő reszkekre bomlik —, s mind-ezt tovább erősíti az a sajnálatos tény, hogy a hősök jellemábrázolása elnagyolt, ráadásul időnként még didaktikus is. Ez egyébként a színészek játékán is erosen érződik: az általuk megformált figurák idegenként mozognak vagy a harmincas éveket, vagy a negyvenes-ötvenes éveket megjelenítő időszakban, de nem azért, mert ezek a figurák meggyőződésük ellenére csöppentek bele egy számukra idegen világba, hanem azért, mert pszichológiaiailag kidolgozatlanok. A főszerepeket játszó színészek kétségtelen tehetsége azonban ebben a felemás filmben is a fel-színre tör — ennek köszönhetően néhány nagyon hatásos nagy jelenetben vonják magukra a nézők idegenként erősen lanyhuló figyelmét.

Sümei Anikó

A templomokra nagy gondot viselnek az agapiai kalugyericák

TERÜLETI BAJNOKSÁG

Pontot veszett a D. Kinizsi, mégis nőtt az előnye

A területi labdarúgó-bajnokság Tisza-csoportjában a 22. forduló nyolc mérkőzését játszották le az elmúlt héten. Ekkor meglepetések is születtek, ugyanis az elővas D. Kinizsi pontot veszített a sereghajtó Mátészalka otthonában, mégis nőtt az előnye, mivel az őt követő Honvéd Szabó Lajos SE együttesét kétvállra fektette a PMÁV. Négy-négy góllal nyert a Hajdúböszörmény és a Hajdúböszörmény, pontot szerzett Rakóczifalva a Kaba.

Eredmények.
D. Kinizsi—Mátészalka 1-1 (1-0). Mátészalka, 600 néző, vezette Marosvári. **D. Kinizsi:** Vadon — Leiszt, Mohácsi, Kalapos, Szilágyi, Fehér, Kovács, Magyar, Szárközy, Kerekes, Sebők. **Edző:** Kun Gyula. Két ellenítéses felállításból állt a mérkőzés. Az elsőben a Kinizsi volt jobb és támadott többet — a 15. percben Kerekes öt méterről megszerezte a vezetést. Szünet után rákapcsolt, lelkesedéssel rászolgált az egyik bajnoki pontra a Mátészalka, miután a 75. percben Tarcali egyenlített. A sportszerű mérkőzésen kiemelkedő teljesítményt nyújtott Zselizi, Tardi, Tarcali, Kokas, illetve Vadon, Kerekes és Sebők.

Balmazújváros—Honvéd Asztalos János SE 2-0 (1-0). Balmazújváros, 500 néző, vezette Boros. **Balmazújváros:** Gulyás — Szegedi, Kegyes, Szarvas, Csonka, Pajkos, Tózsér, Fodor, Vaszilko, Loós (Jónás), Lente. **Edző:** dr. Petróczy Gábor. Mély, sáros talajon igen nagy küzdelem folyt a két csapat között. A higgadtan, jobb taktikával játszó újavárosiak megérdemelten nyertek igaz, a vendégek a 28. perctől — Kolarovot utánrúgásért kiállították — csupán tíz játékkal küzdöttek. Az újavárosiak mindkét gólját Vaszilko szerezte a 40. és a

70. percben. Kitűntek: Gulyás, Szarvas, Tózsér, Vaszilko, illetve Fige, Kósa és Szarvas.

Hajdúböszörményi Bocskai—Martfűl Tisza Csp 4-0 (2-0). Hajdúböszörmény, 250 néző, vezette Nagy J. **Hajdúböszörmény:** Genesi — Kocsis, Burai, Pipó, Kapusi, Darányi, Nagy, Tabár, Papp, Sütő (Tóth), Kebelei. **Edző:** Nagykaposi Elemér. Tavaszszal legjobb teljesítményét nyújtotta a Hajdúböszörmény, amely majd végig irányította a játékot és ilyen különbséggel is megérdemelten nyert. A Martfűl tavaszi első vereségét szenvedte el Böszörményben. A gólok: Kebelei (39. p.), Papp (43. p.), Sütő (76. p.) és Darányi (90. p.). Sarga lap: Libor. Jók: Burai, Darányi, Nagy, Tabár, Kebelei, illetve Furtos, Hábensusz és Szőke Zs.

Püspökladányi MÁV Egyetértés—Honvéd Szabó Lajos SE 1-0 (0-0). Püspökladány, 300 néző, vezette Nagy F. **Püspökladány:** Kiss, Szentjóbfi, Nemes (Soós), Szilágyi J., Szabolcsi, Cs. Kiss, Szilágyi B., Béres, Orenstein (Ulveczki), Mile, Szabó. **Edző:** Szolga Géza. A víztócsákkal borított játéktér nagy gondot jelentett a labda kezelése és továbbítása. A jó iramú, közepes színvonalú küzdelem a többet támadó PMÁV megérdemelten nyerte meg. Az 58. percben Varga, a 80. percben Mile 11-est hibáztatott. A győztes gólt a 88. percben a csereként beállt Soós szerezte, aki Mile beadásából három méterről helyezte a hálóba a labdát. Sarga lap: Hegedűs. Kitűntek: Kiss, Szentjóbfi, Cs. Kiss, Szilágyi B., illetve Gyémánt, Hegedűs, Varga és Takó.

Volán Rakóczi—Kabai Egyetértés 0-0. Rakóczifalva, 400 néző, vezette Mónus. **Kaba:** Sücs — Berki, Pistár, Szilágyi, Szalanci, Ka-

szás, Kolozi, Lakatos, Koltyás, Szarvas, Tózsér, Vaszilko, illetve Fige, Kósa és Szarvas. **Edző:** Kiss Gyula. Zuhogó esőben kezdődött a játék és a kabaik az első negyedórán főlegben játszottak — Maeskin nagy helyzetet kihagyott. Később lendületbe jött a Volán, de a sárdagasztás mellett alig akadt helyzet. Sarga lap: Kaszás és Kolozi. Kiállítva Kovács G. a 82. percben. Kitűntek: Menyhardt, Kántor, illetve Pistár, Szilágyi, Maeskin és Sugár.

Hajdúböszörményi Bocskai—Karcagi SE 4-0 (1-0). Hajdúböszörmény, 300 néző, vezette Szakács. **Hajdúböszörmény:** Baráth — Tordai, Pintér, Nyilas, Rácz, Kovács, Fekete, Magyar, Csisztu, Lipováczi, Boros. **Edző:** Magyar György. A Hajdúböszörmény minden csapattársában jobb volt és nem volt kétségess nagy arányú győzelme. Mély talajon folyt a küzdelem. Sarga lap: Molnár (K). A gólok: Csisztu (39. p.), Boros (57. p.), Lipováczi (63. p.) és Kovács 88. p.). Jók: Tordai, Pintér, Kovács, Fekete (a mezőny legjobbjai), illetve Csomós, Molnár és Kiss L.

D. Universitas—Nyiregyházi Volán Dózsa 2-0 (1-3). **Rakamaz Spartacus—Jászberényi Lehel SE 1-1 (1-0).** Jászberény, 500 néző, vezette Fodor F. Gólszerzők: Bohács, illetve Vonyigás.

A területi labdarúgó-bajnokság állása

Tisza-csoport	
1. D. Kinizsi	22 16 3 49-17 35
2. H. Szabó	22 14 4 54-20 30
3. B.-újváros	22 10 7 53-23 27
4. DÜSE	22 11 4 75-25 26
5. Volán R.	22 10 6 61-27 26
6. J.-berény	22 10 6 62-23 26
7. H.-börzse	22 7 9 62-22 23
8. H. Aszt.	22 7 9 67-23 23
9. PMÁV	22 7 7 80-24 21
10. Kaba	22 7 7 84-19 21
11. Martfűl	22 5 10 72-36 20
12. Ny. V. D.	22 7 5 10 23-31 19
13. Rakamaz	22 5 7 10 28-36 17
14. B.-újváros	22 5 6 11 29-22 16
15. Karcagi	22 5 12 17-31 15
16. M.-szalka	22 1 5 16 16-53 7

Három ponttal vezet a BUSE

BUSE—H. Volán 5-2, H.-nánás—Monostorpályi 2-0, Biharnagybajom—Nádudvar 0-0

A Hajdu-Bihar megyei labdarúgó-bajnokság vasárnapi, 22. fordulóiban biztosan nyert a BUSE, a Biharnagybajom, viszont a Hajdúnánás győzött és helyet cserélt a Nádudvarral. A 22. forduló után három pontra nőtt az elővas BUSE előnye.

Eredmények.
Berettyóújfalu—Hajdú Volán 5-2 (2-0). Debrecen, 250 néző, vezette Hunyadi. **Berettyóújfalu:** Tóth — Kisikán, Papp, Boros (Gál), Balogh, Gaál (Dózsai), Szémán, Ocskó, Bartus, Sztó (Bencsik), Muzsnal (Háló). **Edző:** Horváth Miklós. — **Hajdú Volán:** Szabó — Zsoltyomi, Antal, Kukkli, Gyarmati, Spiro, Gyórkó, Lippai, Dege, Sücs, Kocsis (Nagy I.). **Edző:** Nagy Sándor. Salakos pályán került sor a küzdelmes mérkőzésre, a 16. percben már 2-0-ra vezetett a BUSE, s ez egy ideig visszavetette a hazai gárdát. Gólszerzők: Szémán 2 (egyiket 11-esből), Bartus, Gál, Sztó, illetve Sücs és Lippai. Sarga lap: Boros, Gaál, Ocskó. Jók: Kisikán, Papp, Szémán, illetve Antal, Spiro és Demé.

Hajdúhadházi Bocskai—Miképerc 2-0 (0-0). Hajdúhadházi, 300 néző, vezette Fazekas. **Hajdúhadházi Bocskai:** Mikhárdi — Fekete, Tóth, Harangó, Pacza, Sugár, Szilágyi, Okrós (Győri), Nyitrai, Zs. Szabó. **Edző:** Szolnoki Gyula. **Miképerc:** Mogyorósi — Vad, Dávid, Nárciza, Vinnai, Deel, Gali, Albert, Bencsik (Varga), Bakó, Juhász (Simon). **Edző:** Kertész Tamás. Végig nagy iramú, küzdelmes mérkőzés. A hazai csapat tervszerűbb játéknak és jobb helyzetkihasználásnak köszönhetően a győzelmet, amely teljesen megérdemelt. Góllövők: Rácz 2 (52. és 78. p.), Sarga lap: Pacza, Vad, Gál és Bencsik. — **Ifjúsági:** Hajdúhadházi Bocskai—Miképerc 1-1 (1-1).

Létavétes—Hajdúdorog 3-1 (2-0). Létavétes, 200 néző, vezette Balogh József. **Létavétes:** Lázók — Bartha, Papp, Kovács, Kalmár, Hógye (Belényesi), Tóth (Horváth), Kárándi, Szabó, Vancsa, Varga. **Edző:** Nagy Lajos. — **Hajdúdorog:** Lugosi — Bacsó (Kelemen), Fajkos, Balla, Tóth, Orosz Gy., Pesel, Prepuk, Lelesz, Orosz L. (Szilágyi), Dobos. **Edző:** Prepuk Mihály. Végig a hazai együttes irányította a játékot és ilyen különbséggel is megérdemelten szerezte meg a két bajnoki pontot. A gólok: Varga 2, Vancsa, Tóth, Kovács, illetve Dobos, Jók: Varga, Vancsa, Szabó, illetve Dobos, Pesel és Tóth. — **Ifjúsági:** Létavétes—Hajdúdorog 4-0 (0-0). Sarga lap: Horváth J. (Létavétes).

Komádi—Sárrétudvari 2-2 (2-1). Komádi, 300 néző, vezette Virágh. **Komádi:** Havasi — Sikte, Szabó, Prepuk F., Ábrudán, Fekete (Gombos), Méhes, Barabás, Drimba, Prepuk J., Farkas. **Edző:** Szaoz Imre. — **Sárrétudvari:** Domokos — Végh, Szőke, Megyesi (Fekete), Szabó (Török), Hegedűs, Gyulás, Komoróczki, Erőss, Bartók-Csató, Nagy. **Edző:** Madar Lajos. A sárban küzdelmes játék folyt és igazságos pontozkodás történt. Sarga lap: Nagy. A gólok: Erőss (12. p.), Farkas (11-esből — 25. p.), Méhes (40. p.) és Nagy (11-esből — 83. p.). Kitűntek: Sikte, Szabó, Méhes, illetve Hegedűs, Komoróczki, Erőss. — **Ifjúsági:** Komádi—Sárrétudvari 3-0 (3-0).

Biharnagybajom—Nádudvar 0-0. Biharnagybajom, 200 néző, vezette Cseh. **Biharnagybajom:** Makai — Cs. Kiss, Nemes, Antos, Nagy, Salga Gy., Pittner S., Popovics, Salga J., Somogyi (Juhász), Bak (Parti). **Edző:** Maczkó Gyula. — **Nádudvar:** Farkas — Danka, Steklér, Kovács, Várhelyi, Orbán, Lukács, Tóth, Hirtics, Lovas, Varga (Tóth T.). **Edző:** Szina Sándor. Küzdelmes játék folyt

a mely talajon. A nádudvariak közelebb álltak a győzelemhez, azonban 11-est hibáztak. Sarga lap: Antos, Jók: Makai, Popovics, Nemes, Bak, illetve Darányi. — **Ifjúsági:** Biharnagybajom—Nádudvar 3-1 (1-1).

A megyei labdarúgó-bajnokság állása

1. BUSE	22 12 8 27-15 32
2. H.-nánás	22 10 3 40-17 29
3. N.-udvar	22 10 5 57-19 29
4. L.-vértés	22 11 6 55-20 28
5. H. Bocsk.	22 11 3 72-15 27
6. M.-perc	22 12 3 84-23 25
7. H. Vasas	22 10 5 73-20 25
8. S.-udvari	22 10 5 70-25 25
9. Derecske	22 6 13 32-18 25
10. K.-apáti	22 8 7 74-21 23
11. Polgár	22 7 6 90-40 20
12. Komádi	22 6 10 20-31 18
13. H. Volán	22 5 4 12 27-36 16
14. B.-nagyb.	22 5 4 13 19-42 14
15. H.-dorog	22 3 5 14 21-39 11
16. M.-pályi	22 1 3 18 16-75 5

sport

Sportrovat-ügyletes:
 Fülep Kornél
 Ügylet: 9-től 12-ig
 Telefon: 17-152

LABDARÚGÓ MNK Szerdán Debrecenben: DMVSC—MTK-VM

Április 15-én, szerdán délután négy órai kezdettel ismét — immár harmadjára az elmúlt hét folyamán — megmérkőzik egymással a Debreceni DMVSC és az MTK-VM együttese a labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupában a legjobb négy közé jutásért.

Az MNK-ban a legjobb nyolc közt a fővárosban lejátszott mérkőzés 2-1-es gólkülönbséggel a DMVSC nyerte, ezután következett vasárnap délelőtt az NB I-es bajnoki mérkőzés, amely pontosztokodással végződött, és most harmadjára is összeméri tudását a két csapat. A vasárnapi mérkőzés után az MTK-VM kitűnő játékosai, Szeibert — többek közt — azt nyilatkozták, hogy az első összecsapáson a debreceniek győztek, a második mérkőzésen döntetlen volt az eredmény és most, szerdán már az MTK-VM a „soros” a győzelemre.

A DMVSC—MTK-VM mérkőzés a nagyerdei stadionban rendezik. Ugyancsak szerdán kerül sor a Haladás VSE—Újpesti Dózsa (16 órától), a Vasas—FTC (18) és a Videoton—Pécsi MSC (18) összecsapásokra a legjobb négy közé jutásért. A szerdai debreceni mérkőzésre a DMVSC alatta kiadott pályabérek és berletek nem érvényesek.

Visszatekintő

Csaknem másfél hónapja tart már a bajnokság, a naplón is elmúlt március 21-e, mégis túlzás lenne azt mondani, hogy eljött a „futballtavasz”. Már ami a körülményeket illeti. Még a mezőgazdászoknak is elegendő van az esőből, nemhogy a labdarúgóknak! Nem csoda, hiszen például az MTK-VM pályájának nagy része is alkalmasabb lett volna egy kondának a dagonyázásra, mint két felvertett futballcsapat küzdelmére.

Vajon mi lesz az eredmény? — latolgatták sokan az esélyeket az öltözőfolyosón, és persze azok voltak többségben, akik fővárosi győzelmet vártak a Kiss és Sücs után már Bücsöt is nélkülöző Debrecen ellen. Akik „fenn” voltak Pesten, vagy látták a pár perces összefoglalót a televízióban, azok előtt eloszlottak a rossziszemű ketyélek, hiszen ez a meccs bizony nagyon „élesben” ment! Magam részéről nem szeretem a zsurnaliszta túlzásokat, de ha most azt mondom, hogy gígázi küzdelem folyt a pályán, akkor tényleg közel állok a valósághoz. Harciasságban, a hallatlan akarásban, és a körülményekkel sem törődő igyekezetben egyformán kiválóak voltak az ellenfelek.

Különbég elsősorban az észjárásban volt köztük a DMVSC javára, amely sokáig logikusabban, rafináltabban, taktikusabban és fegyverezettebben futbalozott. Bár komoly nehézségeket kellett vállalnia és kiállnia a saját térfélen, de jobbra az akarata érvényesült! S igen nagy szűk, hogy mindezt a válogatottakkal teletöltött bajnokjelölt ellen is valóra tudta váltani. A DMVSC nem először bizonyítja be, hogy ezt az elsősorban biztonságos védekezésre, majd abból villámgyorsan kontra támadásokra törekvő harcmodort nagyon jól kitalálták a számára! Vasárnap sem „lógott ki” a DMVSC védőoról, hanem kivétel nélkül mindegyik debreceni labdarúgó erején fel teljesített, nem kímélte magát, és egységes csapatot alkotott.

A mezőny legjobbjának, Mező Józsefnek tucatnyi védőtől valója volt, ezek közül nyolcszor (!) háritott bravúrosan. A mérkőzés után azt mondta, hogy ő szereti az ilyen sárdagasztást. De hogy ennyire?! Szinte már csoda volt, hogy öt-hat méterrel se tudtak neki lötni vagy fejelni, no meg ilyen tapadó talajról elrugaszkodva is elérte a felső sarkok felé nyevett labdákat. A Népsport újságírójaival, Zsiday Istvánnal ültünk egymás mellett, aki azt mondta a 93. percben, hogyha Jóska a 11-est kivédi, ő bizony megadja neki a 10-es osztályzatot! S Mező hajszál híján kivédte a büntetőt, még bele is ért a labdába! Márpedig a világlaszis teljesítményt jelentő 10-es számjegyet átlagban csak szőkövenként kap valaki az NB I-ben!

Takács Szeibertet, Ludánszki pedig Bodát őrizte végig kiválóan. Nem úgy a másik oldalon Szalay és Turner, akik csak tisztátalan eszközökkel tudták hiedre tenni a rendkívül energikus Mörtelet. Nagy Lajos az utolsó percgig remekül futbalozott, a védelem oszlopa volt, akárcsak a „kis” Plóka, aki fejtekkával emelkedett ki, és élete negyedik NB I-es találkozásán már gólt lőtt! Nagyon nagy kár, hogy Nagy L., a csapat legbalszerencésebb játékos a hosszabbításban elkövetett egy hibát, amiért jogosan járt 11-es. Ha szerelisi kísérlete jobban sikerült, vagy meg előtte a társai az MTK-VM térfelén kilyukasztják, elásák, vagy „lenyelik” a labdát, akkor a bajnokság egyik legnagyobb meglepetése született volna meg! S egy ilyen presztizscsata megnyerése erkölcsileg sokkal nagyobb sikert jelentett volna, mint fejenként a hétezer forint. Viszont ezzel a döntéssel csak három és fél ezer jutott a játékosoknak, és egy nagy adag bosszúság annak a csapatnak, amely ugyan a mérkőzés előtt látatlanul aláírta volna a döntetlent.

De nem az ilyen 1-1-et, amelyen — utánazámoltam — 16-14 (!) volt a helyzetek aránya (az MTK-VM javára). Ráadásul, amelyen Mörtelet egymaga éppen féltucatnyi óriási lehetőséget hagyott ki! Hogy gólhelyzetbe került, azt döntő mértékben saját magának köszönheti. De azt is, hogy az első félidőben kétszer, a másodikban négyszer került gólhelyzetbe, és háromszor még úgysem tudta berúgni a labdát a hálóba, hogy az MTK-VM térfelén csak ketten voltak Gáspárral, ráadásul a hálóór még a 16-osát is elhagyta mindannyiszor! Ritkán látható lehetőségek veszték kárba. Pedig Mörtelet nagyszerűen játszott, volt egy „gólpassza”, kiállították „róla” Hírest, sarga lapot adtak a vele szabálytalankodó Szalaynak stb. Ilyen meccsek után szokott egy csatár éjszakákon át forgolódni ágátan álmatlanul.

A vasárnap délelőtti találkozó egyértelműen bizonyította, hogy a DMVSC-ben bőven vannak erő tartalékok, de hogy ezekből mennyi fogyni el, az holnap, szerdán kiderül ismét az MTK-VM ellen a kupameccsen.

Csurbák Zoltán

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közlése szerint a 15. heti totónyeremények az illeték levonása után a következők: 13 találatos szelvény 1 darab, amely egyben 13+1 találatos is. A nyeremény és a jutalom együttesen 9 474 257 forint; 12-es 53 darab, 89 380 forint; 11-es 796 darab, 5951 forint; 10-es 7355 darab, 966 forint.

CSELGÁNCNS Parrag és Heteyi országos bajnok!

A fővárosban rendezték meg a felnőtt női cselgáncsok országos egyéni bajnokságát. A versenyen tizenöt sportegyesületből hetvenhárom sportoló lépett tatomira. A D. Dózsa versenyzőinek megállták a helyüket, közülük Parrag Katalin és Heteyi Krisztina súlycsoportjukban magabiztosan

Szép lányok Debrecenben

A debreceni Városi sportcsarnok ad otthont a ritmikus sportgimnasztika magyar nemzetközi bajnokságának. A Helia—D Kupáért rangos ellenfelekkel mérő erejét a május 7-10. között Athénben idén először megrendező junior Európa-bajnokságra és a szeptemberi várnai világbajnokságra készülő magyar élvonal, Debrecenben Muszli, Sinkó, Érfalvi, Sörgesi és Demkó is versenyez.

PMSC—DUSE 6,5-5,5

Vasárnap Pécsen vendég szerepelt a DUSE első osztályú sakkcsapata. A két rivális összecsapásán minden félpontra döntő jelentősége lehet a végső elszámolásnál. A szoros mérkőzésen egy ponttal vezet a pécsi csapat és két játszma függőben maradt.

SOROKBAN

A franciaországi St. Nazaireben nemzetközi ökölvívó viadalt rendeztek. Az 51 kg-os súlycsoportban Várad (DMVSC) a döntőbe jutott, itt azonban kikapott az NDK-beli Hinzlól és végeredményben ezüstérmes lett.

A DUSE-ből Bacsó, Tóth és Halász győzött, Deák, Kovács L., Félégyházi, Szirmal és Kálmán remizett, míg dr. Kovács Z., László, Borsavölgyi és Barók vereséget szenvedett. Deméter és Máté függőjátékja értékelés alatt áll, sajnos a játékosok az esélyesebbek.

A lányok összecsapásában a DUSE győzött 1,3-0,5 arányban. Nagypál győzött és Baranyai döntetlent ért el.

Legközelebb április 26-án a debreceniek a banjokság második helyezettjét, az MTK-VM csapatát fogadják.

Az ausztriai Bruckneindorfban nemzetközi salakpályás motorkegypáros versenyt rendeztek öt ország tizenhat vaspapucsósának részvételével. A nyiregyházi Balogh János az első helyen végzett, míg klubtársa, Petrikovics a negyedik helyen fejezte be a versenyt.

A labdarúgó NB II-ben a Bp. Volán a 25. forduló után 35 ponttal vezet a Kaposvár (34), illetve a Csepel (33) előtt.

(MTI)

